TÒA ÁN NHÂN DÂN TP. THÁI NGUYÊN **TỈNH THÁI NGUYÊN**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 03 /2023/QĐST-VDS	*Thái Nguyên, ngày 23 tháng 3 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tứ Xuân

Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thuỳ Dương

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên tham gia phiên họp: Ông Vũ Xuân Đại - Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 3 năm 2023, tại hội trường Trung tâm điều dưỡng & phục hồi chức năng tâm thần kinh Thái Nguyên, Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên mở phiên họp công khai sơ thẩm giải quyết việc dân sự thụ lý số 16/TLST-VDS ngày 07/12/2022 theo Quyết định mở phiên họp số 02/2023/QĐST-VDS ngày 08/3/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Bà Bùi Thị H, sinh năm 1959. Vắng mặt

Nơi cư trú: Tổ 02, phường T, thành phố TN, tỉnh Thái Nguyên

* *Người đại diện theo ủy quyền của bà H:* Bà Bùi Thị P, sinh năm: 1965. Có mặt.

Nơi cư trú: Tổ 06, phường TD, thành phố TN, tỉnh Thái Nguyên

* *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Hoàng Minh H1, sinh năm 1990. Có mặt.

HKTT: Tổ 7, phường TV, thành phố TN, tỉnh Thái Nguyên

Hiện đang điều trị tại Trung tâm điều dưỡng & phục hồi chức năng tâm thần kinh Thái Nguyên

* *Người làm chứng:* Bà Bùi Thị T, sinh năm 1957 (bác ruột anh H1). Có đơn xin vắng mặt tại phiên họp

Nơi cư trú: Tổ 9, phường Mỏ Chè, TP. Xông Công, tỉnh Thái Nguyên.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và lời khai tại phiên họp, người đại diện theo ủy quyền của bà Bùi Thị H (bà Bùi Thị P) trình bày:

Ông Hoàng Tiến D, sinh năm 1957, chết năm 2012 và bà Bùi Thị L, sinh năm 1963, chết năm 2017 có một người con đẻ là anh Hoàng Minh H1. Bà Bùi Thị H, bà Bùi Thị P là chị gái và em gái của bà Bùi Thị L, đồng thời là bác ruột

và dì ruột của anh H1. Ông D, bà L chết không để lại di chúc, anh H1 không có vợ, con, không có anh chị em ruột, ông bà nội, ngoại đều mất.

Anh H1 từ khi sinh ra thì phát triển bình thường về thể chất và tâm thần. Đến năm 2014, anh H1 sử dụng ma túy, gia đình đã tự mua thuốc cho cai nghiện tại nhà nhưng không thành, H1 lại vẫn tiếp tục sử dụng ma túy. Năm 2016, do anh H1 có những biểu hiện về tâm thần nên gia đình đã đưa đi khám tại Bệnh viện tâm thần Thái Nguyên. Ngày 16/5/2017, anh H1 được đưa vào điều trị tại Trung tâm Điều dưỡng và phục hồi chức năng Tâm thần kinh Thái Nguyên theo Quyết định số 7132/QĐ-LĐTBXH ngày 24/8/2017 của Sở lao động thương binh và xã hội tỉnh Thái Nguyên, với lý do: Bỏ nhà đi lang thang, đêm không ngủ, thường xuyên đánh chửi mẹ và người thân, ăn uống thất thường, sinh hoạt vệ sinh cá nhân lôi thôi, bẩn thỉu. Đến nay, anh H1 vẫn đang được tiếp tục điều trị, chăm sóc, nuôi dưỡng tại Trung tâm Điều dưỡng và phục hồi chức năng Tâm thần kinh Thái Nguyên.

Trong đơn yêu cầu, bà Bùi Thị H, bà Bùi Thị P đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên ra quyết định tuyên bố anh Hoàng Minh H1 là người mất năng lực hành vi dân sự và chấp nhận bà H – bác ruột là người giám hộ cho anh H1 theo biên bản họp thống nhất cử người giám hộ ngày 08/11/2022.

Ngày 21/12/2022, Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên ra Quyết định trưng cầu giám định số 02/2022/QĐ-TCGĐ trưng cầu Giám định của Viện pháp y tâm thần Trung ương đối với tình trạng sức khỏe tâm thần của anh Hoàng Minh H1, sinh năm 1990, HKTT: Tổ 7, phường TV, thành phố TN, tỉnh Thái Nguyên.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 41/KLGĐ ngày 06/3/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: *Tại thời điểm giám định đối tượng Hoàng Minh H1 bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.*

Sau khi được Toà án thông báo kết quả giám định bệnh tật của anh Hoàng Minh H1, đại diện theo ủy quyền của bà H (bà P) đã làm đơn thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Hoàng Minh H1 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định bà Bùi Thị H là người giám hộ cho anh H1.

Tại phiên họp, bà P vẫn giữ nguyên ý kiến, đề nghị Toà án tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với anh H1 và đề nghị Tòa án chỉ định bà Bùi Thị H là người giám hộ cho anh H1.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Thái Nguyên phát biểu ý kiến: Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Bùi Thị H đối với anh Hoàng Minh H1 và chỉ định bà H là người giám hộ cho anh H1.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện của Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên nhận định:

[1] *Về tố tụng:* Đây là vụ việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi được quy định tại khoản 1 Điều 27 BLTTDS. Người yêu cầu (bà Bùi Thị H) và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan (anh Hoàng Minh H1) đều có hộ khẩu thường trú tại thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên, anh H1 đang được điều trị tại Trung tâm Điều dưỡng và phục hồi chức năng Tâm thần kinh Thái Nguyên. Căn cứ khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 BLTTDS, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

[2] *Về nội dung:* Ông Bùi Tiến Dũng, sinh năm 1957, chết năm 2012 và bà Bùi Thị L, sinh năm 1963, chết năm 2017 có một con trai là anh Hoàng Minh H1. Anh H1 không có vợ, con, anh chị em ruột, ông bà nội ngoại hai bên đã mất từ lâu. Bà Bùi Thị H, bà Bùi Thị P là chị, em gái ruột của bà Loan, đồng thời là dì và bác ruột của anh H1. Anh H1 từ khi sinh ra thì phát triển bình thường về thể chất và tâm thần. Đến năm 2014 H1 sử dụng ma túy, gia đình đã tự mua thuốc cho cai nghiện tại nhà nhưng không thành, H1 lại vẫn tiếp tục sử dụng ma túy. Từ ngày 16/5/2017 đến nay, anh H1 được đưa vào điều trị, chăm sóc tại Trung tâm Điều dưỡng và phục hồi chức năng Tâm thần kinh Thái Nguyên theo Quyết định số 7132/QĐ-LĐTBXH ngày 24/8/2017 của Sở lao động thương binh và xã hội tỉnh Thái Nguyên.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần 41/KLGĐ ngày 06/3/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: *Tại thời điểm giám định đối tượng Hoàng Minh H1 bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.*

Như vậy, yêu cầu của bà Bùi Thị H đề nghị tuyên bố anh Hoàng Minh H1 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ và được chấp nhận.

[3] Về việc xác định người giám hộ: Anh H1 không có vợ, con, anh chị em ruột, bố mẹ và ông bà nội, ngoại đều đã chết. Kết quả xác minh tại Công an phường Trung Thành, thành phố Thái Nguyên xác định, bà Bùi Thị H (bác ruột của H1) có đầy đủ năng lực hành vi dân sự không có tiền án, tiền sự, không có vi phạm gì. Như vậy, bà H có đủ điều kiện là người giám hộ theo quy định tại Điều 49 BLDS 2015. Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên chỉ định bà H là người giám hộ cho anh H1, bà H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57 và Điều 58 BLDS 2015.

[4] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Thái Nguyên tại phiên họp là phù hợp và có căn cứ chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 161, 367, 369, 370, 376 và 378 BLTTDS năm 2015; Điều 23, Điều 46 đến Điều 49; Điều 54, 57, 58 và 59 BLDS 2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Bùi Thị H. Tuyên bố anh Hoàng Minh H1, sinh năm 1990, có HKTT: Tổ 7, phường TV, thành phố TN, tỉnh Thái Nguyên, hiện đang điều trị tại Trung tâm điều dưỡng & phục hồi chức năng tâm thần kinh Thái Nguyên là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Bùi Thị H (bác ruột) là người giám hộ cho anh Hoàng Minh H1. Bà H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định tại Điều 57 và Điều 58 Bộ luật dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:: Bà Bùi Thị H phải nộp 300.000đồng lệ phí việc dân sự sơ thẩm nộp ngân sách nhà nước được khấu trừ vào tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số 0000455 ngày 07/12/2022 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Thái Nguyên.

4. Về chi phí tố tụng: Bà Bùi Thị H phải chịu chi phí giám định (đã thực hiện xong).

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, thời hạn kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp là 10 ngày của Viện kiểm sát nhân dân cấp trên là 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Thái Nguyên;
- VKSND tỉnh Thái Nguyên;
- VKSND TP.Thái Nguyên;
- Chi cục THADS TP.Thái Nguyên;
- Trung tâm điều dưỡng và phục hồi chức năng tâm thần kinh Thái Nguyên;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Tứ Xuân